

Sopimuskauden puolivälin tarkastelu

Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaari 2017

Kuopio 28.-29.11.2017

Ylijohtaja Tapio Kosunen

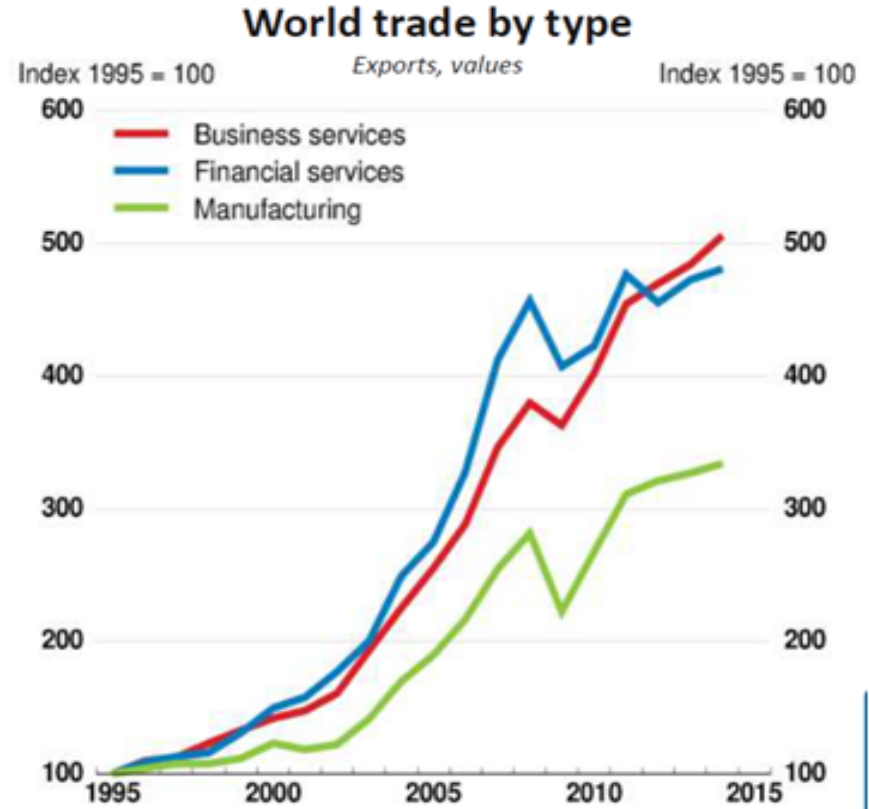
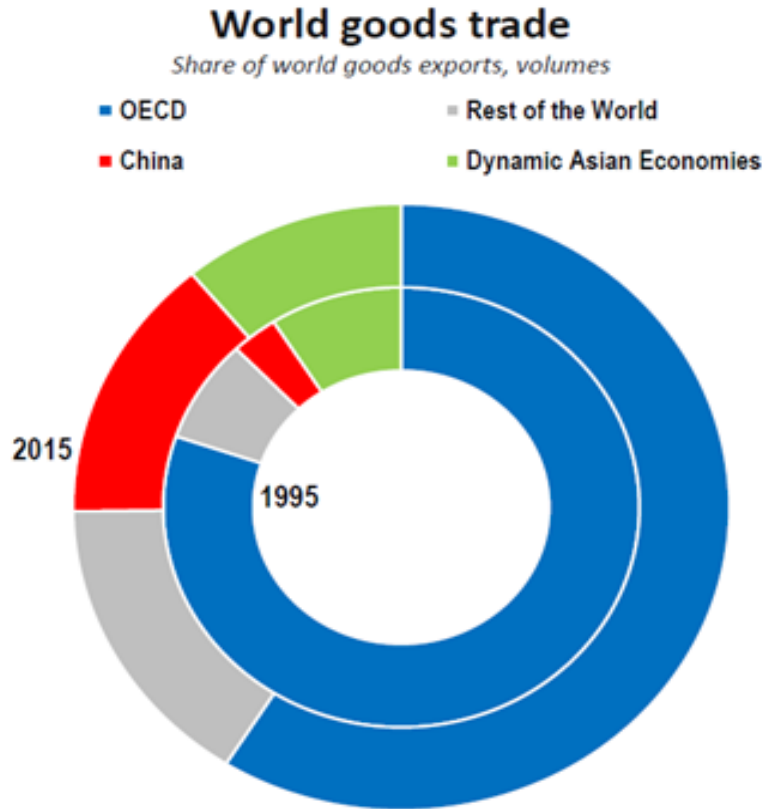
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Agenda 2030: 17 kestävän kehityksen maailmanlaajuisia tavoitetta (9/2015)

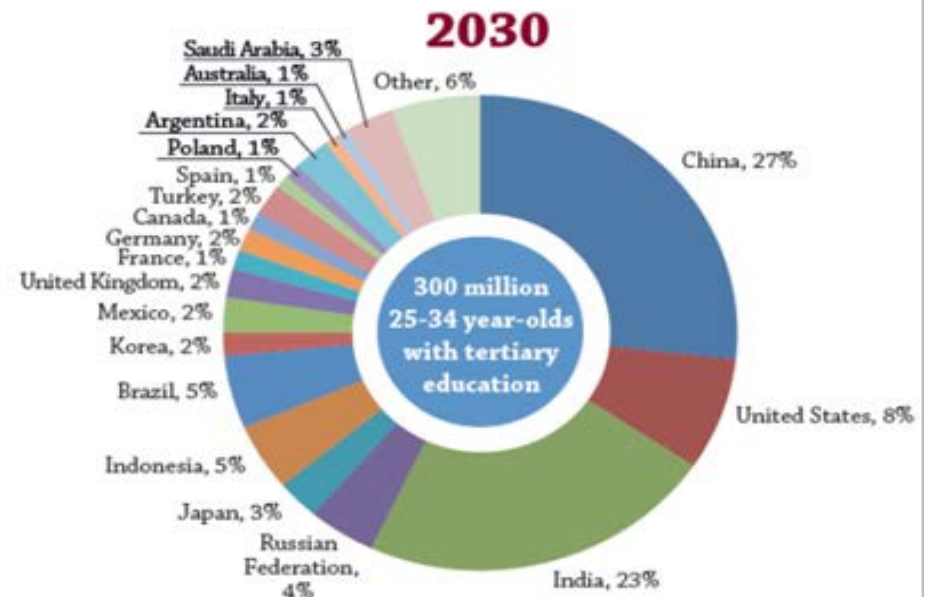
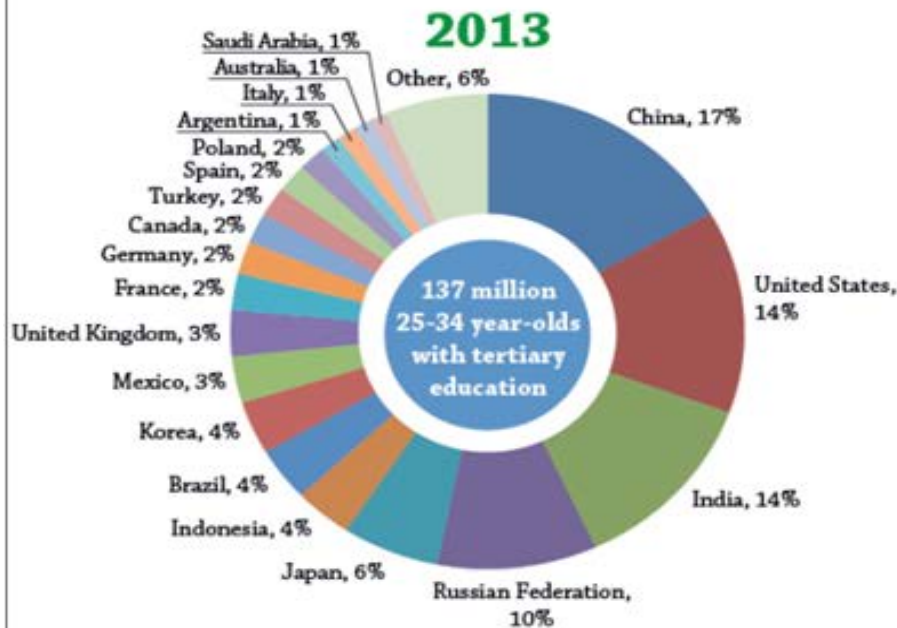
Maailmankauppa on muutoksessa

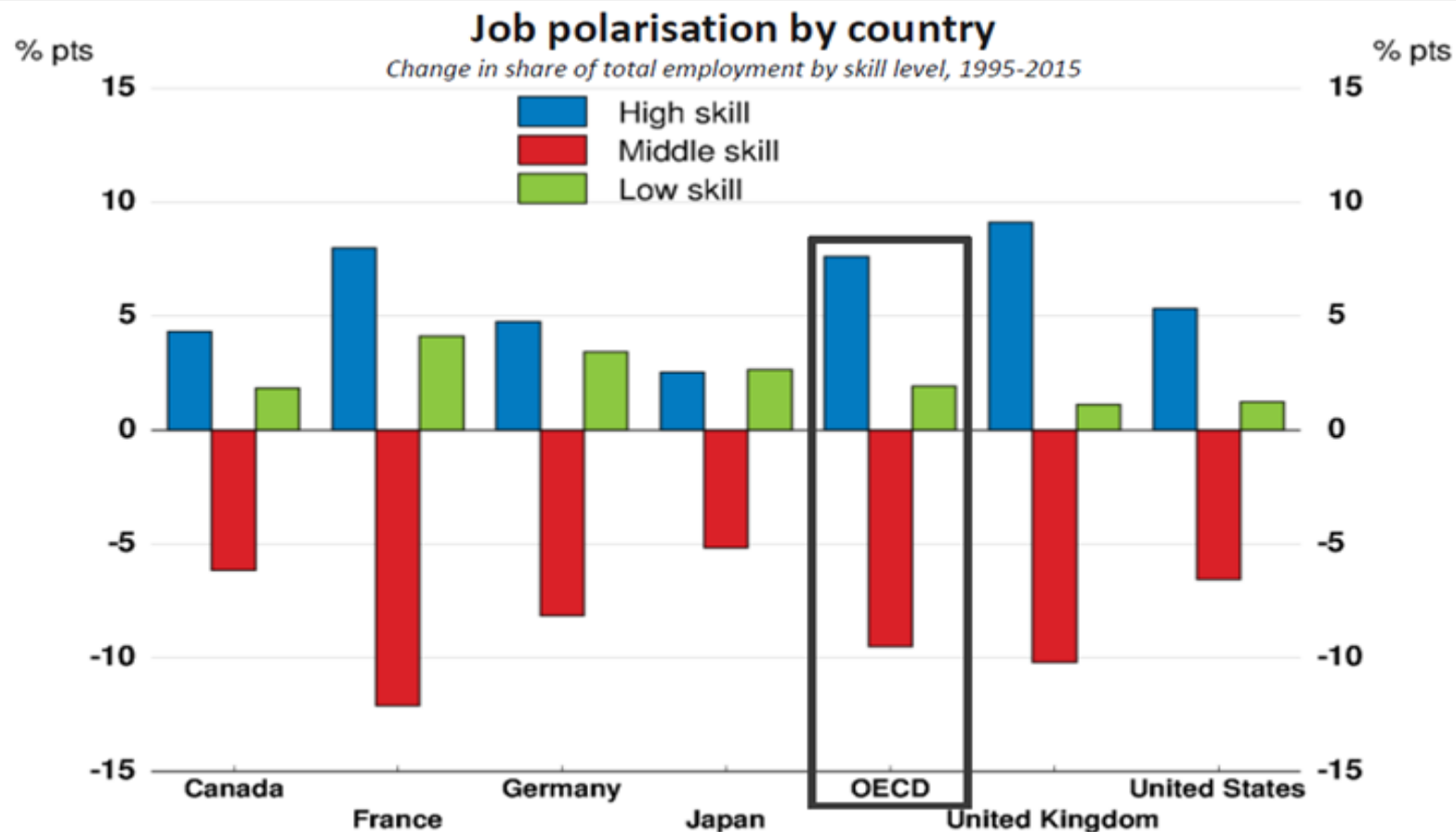
Note: LHS – Dynamic Asian Economies includes Malaysia, the Philippines, Singapore, Thailand, Vietnam, Chinese Taipei and Hong Kong. RHS – Business services includes R&D, ICT, real estate and other business activities. Financial services includes financial intermediation, insurance, pension funding and other financial activities.

Source: OECD-WTO Trade in Value Added (TiVA) database; UN Comtrade database; and OECD calculations.

Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden määrä on kasvussa ja painopiste siirtymässä Aasiaan

Korkean ja matalan osaamisvaateiden työpaikkojen osuus kasvussa jatkossakin?

Note: OECD is the unweighted average of 24 countries. For Japan 1995-2010.

Source: OECD Employment Outlook 2017; European Union Labour Force Survey; Labour force surveys for Canada, Japan and the United States; and OECD calculations.

Tieto on rajatonta ja muutos nopeaa

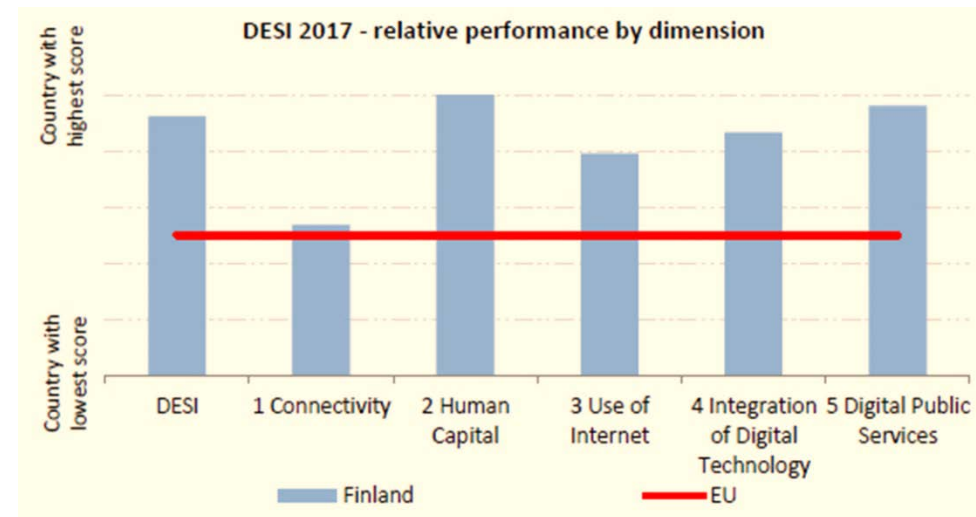
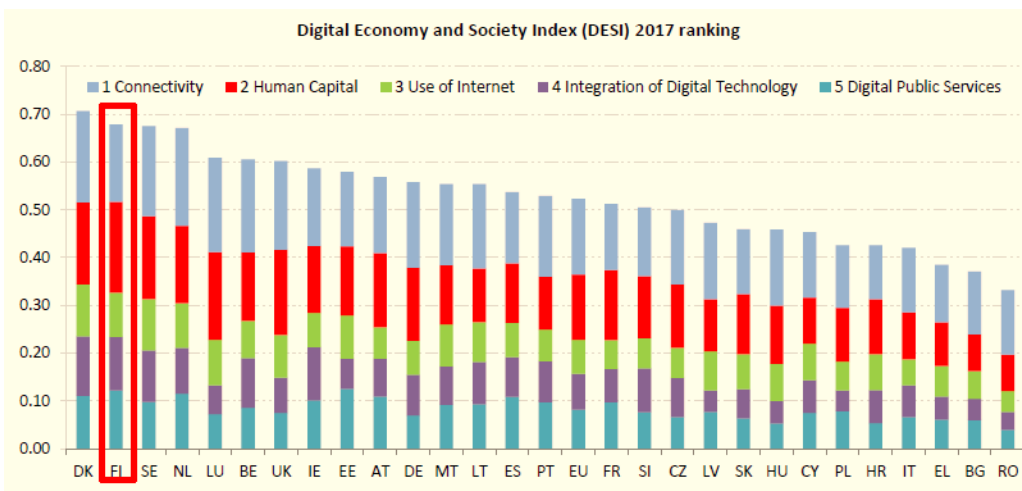
Alusta- ja palvelutalous ja uusi arvonluonti

Merkityksellisen tiedon suodattaminen

Suomi on yksi maailman digitaalisesti edistyneimpiä maita

1913, Thomas Edison ennusti: *“Books in the public school will soon be obsolete” because educators would “teach every branch of human knowledge with the motion picture”.*

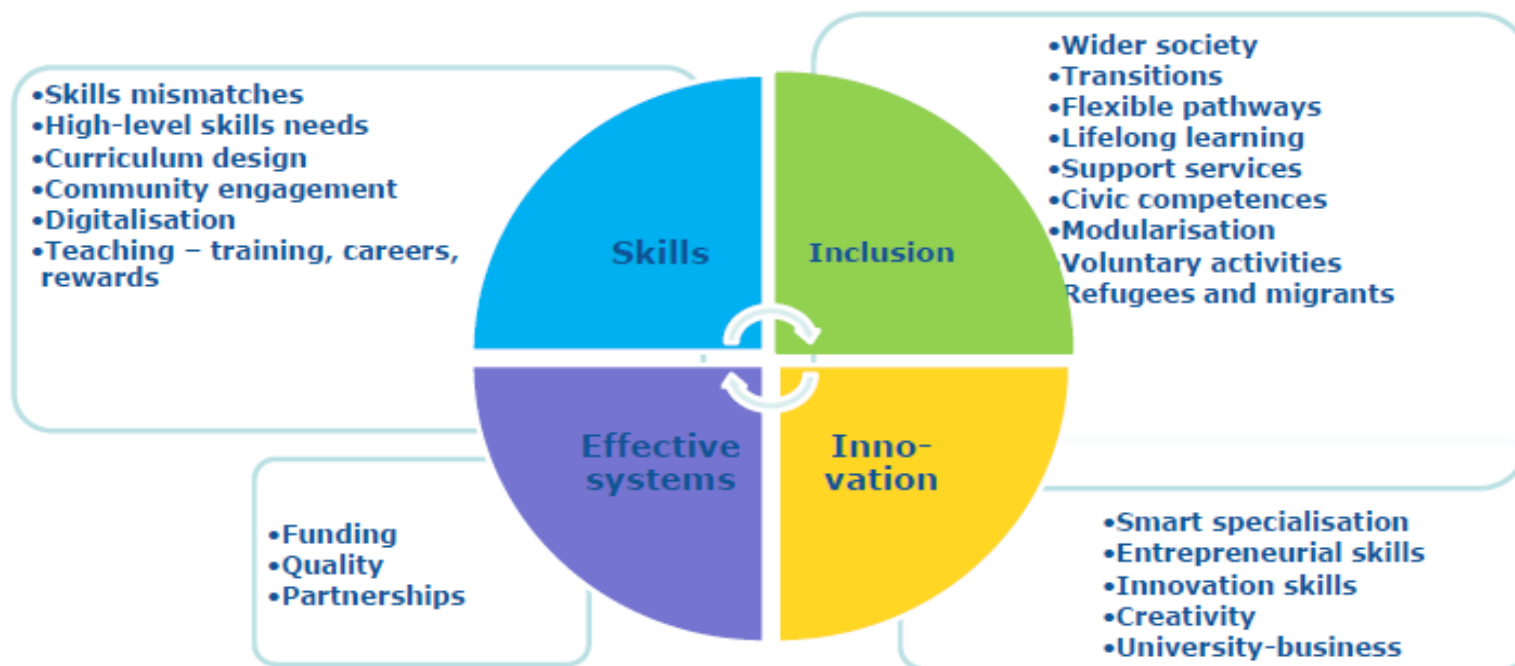
Digitaaliset taidot ovat Suomen suurin suhteellinen vahvuus: tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijoiden osuus työvoimasta, digitaaliset perustaidot, luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan aloilla (nk. STEM-aloilla) tutkinnon suorittaneiden määrä sekä internetin käyttäjämäärät

Lähde: The Digital Economy and Society Index (DESI), European Commission <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

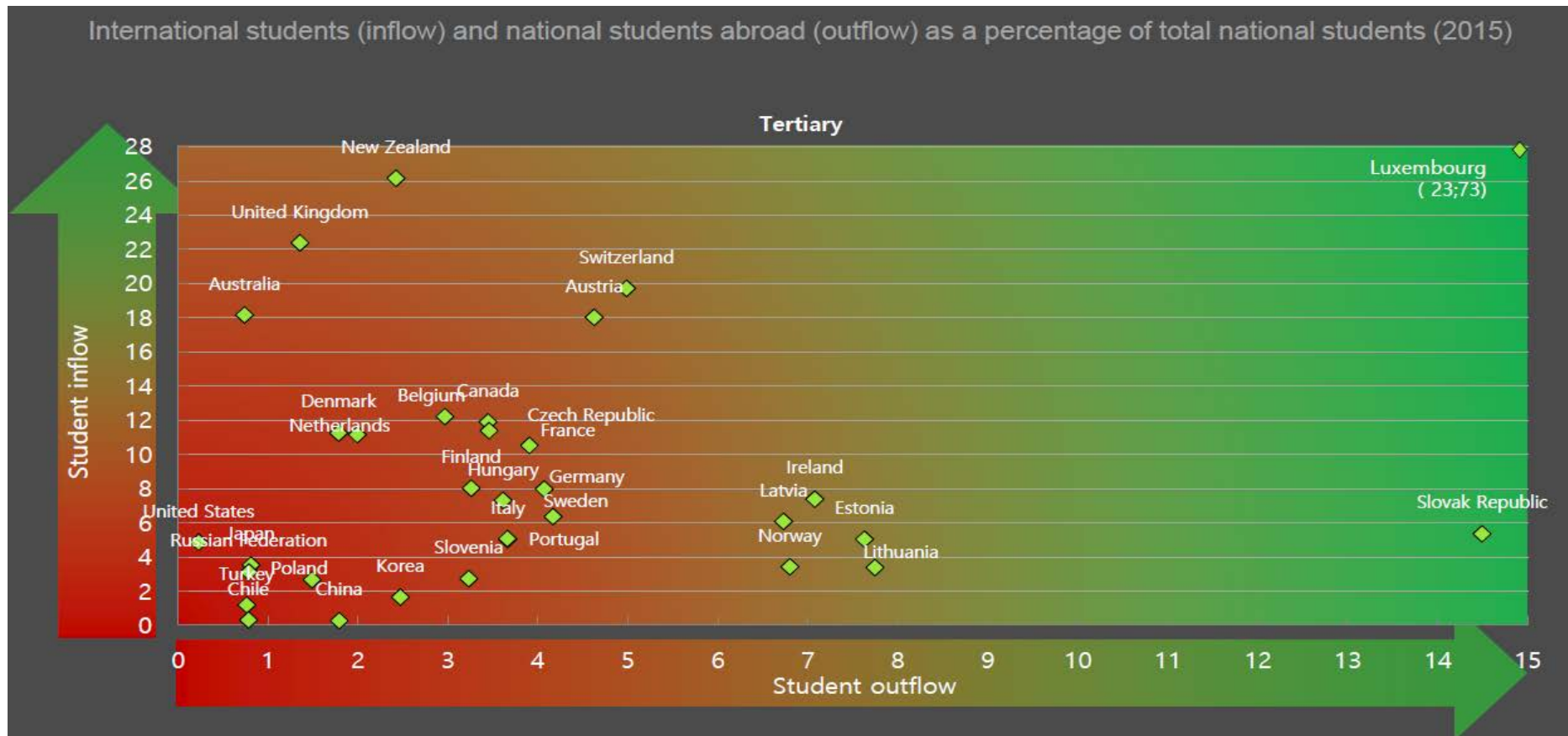
Euroopan komission ET2020 korkea-asteen koulutuksen nykyaikaistamista käsittelevä työryhmä, mahdollisia prioriteetteja

Possible topics for new mandate

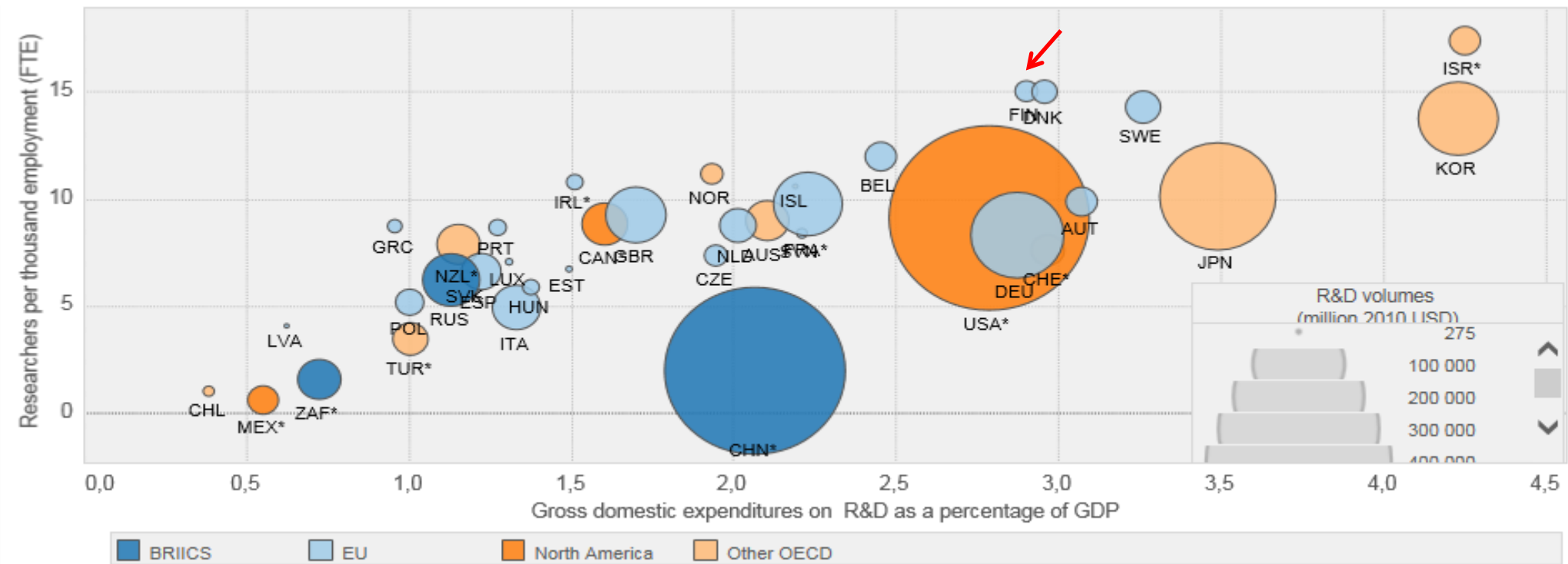

Kansainvälinen liikkuvuus tärkeää osaamisverkostojen muodostamisessa

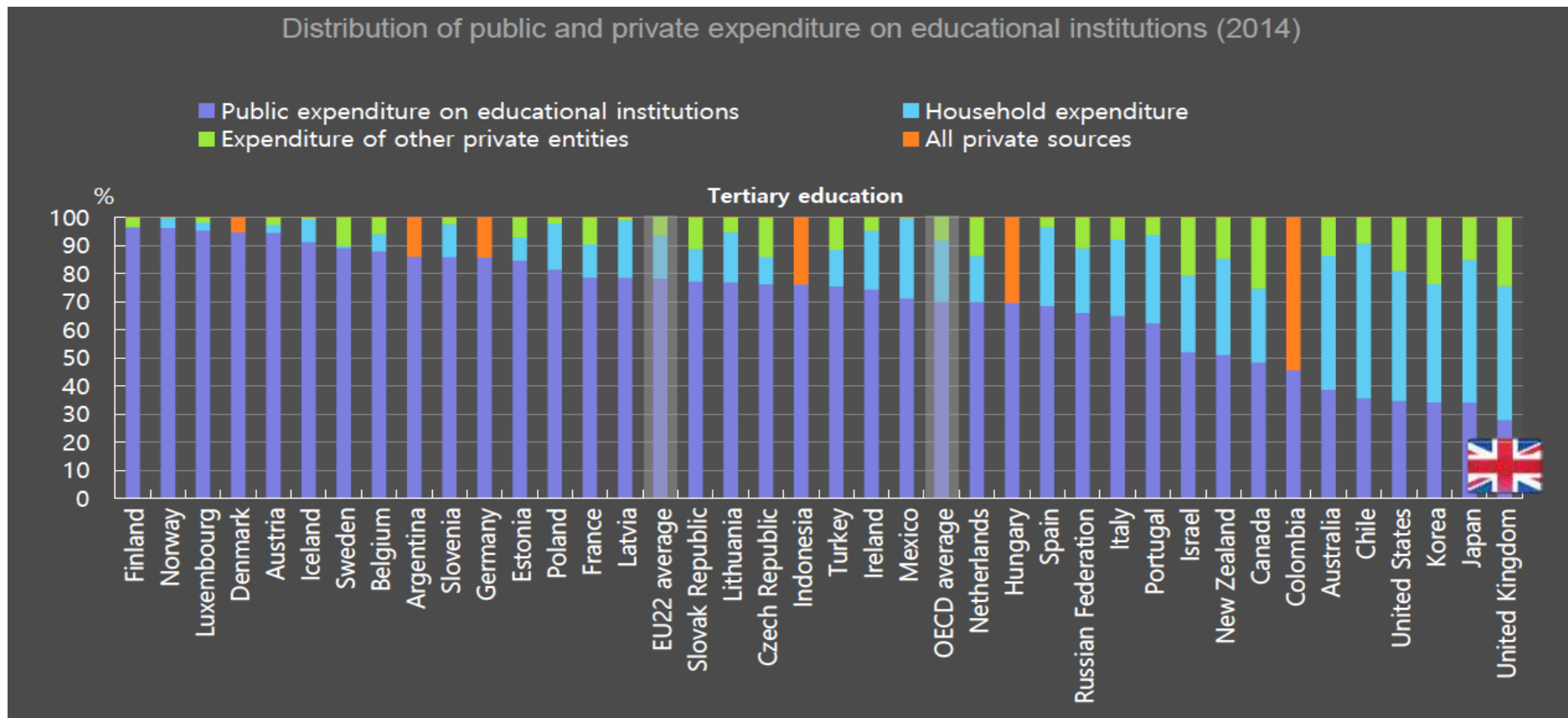

Kansainvälisessä vertailussa Suomessa investoidaan tutkimus- ja kehitystoimintaan paljon

Tutkimus- ja kehitystoiminta OECD-maissa ja kumppanimaissa, 2015

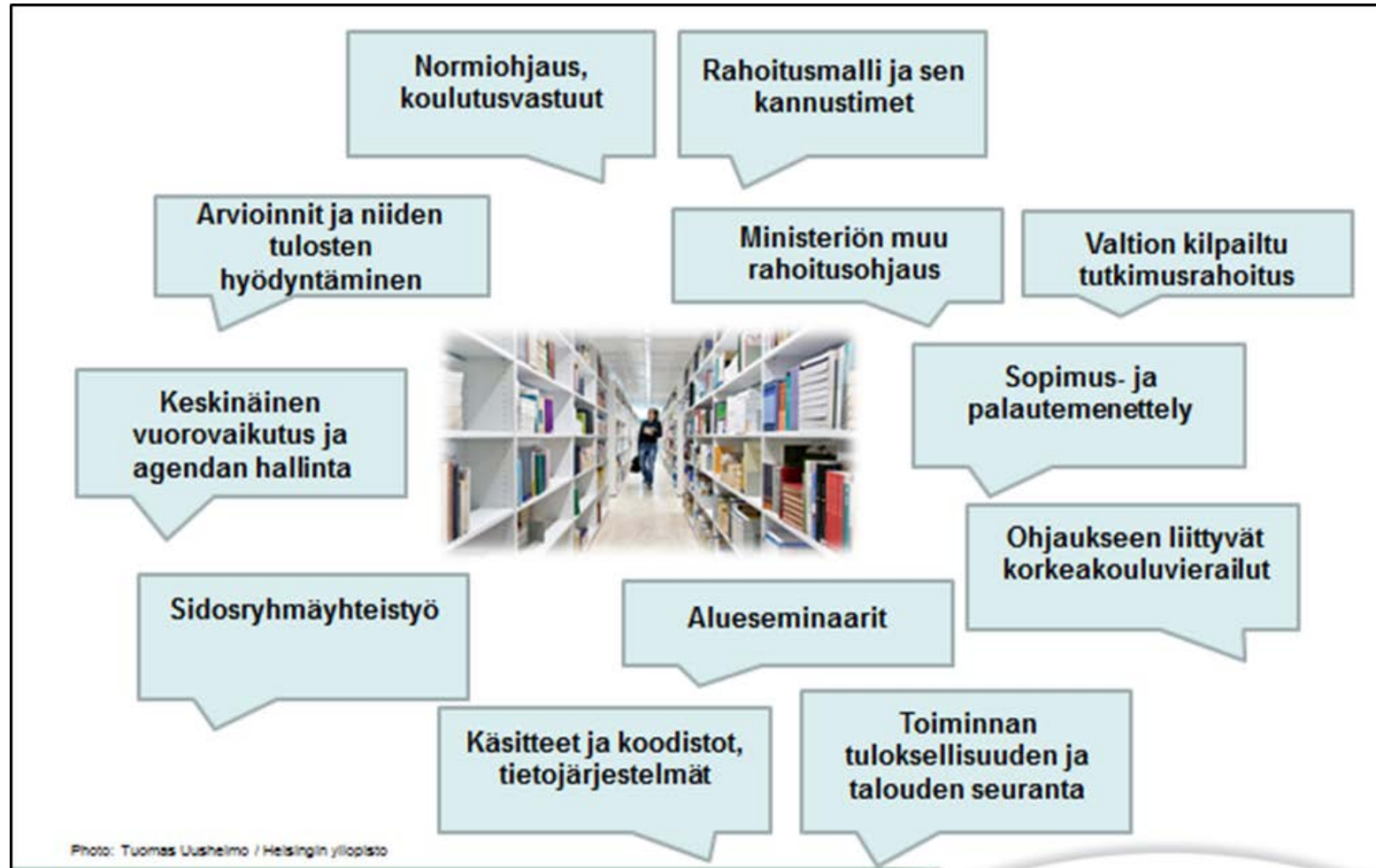

Vuonna 2014 OECD maiden korkea-asteen menoista 30 % rahoitettiin yksityisistä lähteistä

Lähde: OECD

Vuorovaikutteinen ohjaus

Sopimuskauden välitarkastelussa esillä korkeakoulun johdon kanssa

- Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision ja TIN –vision toimeenpano
- Hallituksen kärkihankkeet
- Korkeakoulun strategian toimeenpano ja toteutuminen
- Aiemmin sovitun strategiarahoituksen vaikuttavuus
- Korkeakouluilla on mahdollisuus tehdä uusia avauksia!

Korkeakoulujen ohjauskäytänteitä sopimuskaudella 2017-2020

Palautemenettely

- OKM antaa korkeakoulukohtaista palautetta sopimuskauden välitarkastelun yhteydessä vuonna 2018.
- Korkeakoulut saavat elo-syyskuussa 2018 tavoitteiden toteumaraportin ja tilastoaineistoa korkeakoulun asemoitumisesta valtakunnallisessa korkeakoulukokonaisuudessa.
- Korkeakoululaitoksen kehittämistilaa ja –tarpeita koskeva kirjallinen palaute annetaan syyskuussa 2018. Tällöin myös yliopisto- ja ammattikorkeakoulu-uudistusten vaikutusarvioinnit ovat valmiit.

Ohjaukseen liittyviä seminaareja

- Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision toteuttamiseksi OKM järjestää vuoden 2018 aikana johdon seminaarien lisäksi vision tiekartan sekä kärkihankkeiden toimeenpanoon liittyviä alueellisia ja valtakunnallisia tilaisuuksia
- Korkeakouluvierailuja ei järjestetä.

Korkeakoulujen ohjaukseen sopimuskaudella 2017-2020...

Korkeakoulujen valtionrahoitus YO 1,767 M€(2018), AMK 826 M€(2018)

- Perusrahoitus sovittu sopimuskaudelle 2017-2020.
- Kohdentamaton strategiarahoitus esillä sopimuskauden välitarkastelun yhteydessä. Tarkastelussa tavoitteiden mukainen eteneminen ja mahdolliset korkeakoulujen uudet avaukset.

Korkeakoulujen pääomittaminen 2018

- Ammattikorkeakouluilla samankaltainen valtion vastinrahaan liittyvä varainkeruu kuin YO –sektorilla aiemmin. Ammattikorkeakoulujen vastinrahaan (24 M€) oikeuttavaa varainkeruuaikaa pidennetty vuoden 2018 loppuun (TTAE 2018).
- Yliopistojen pääomittamisen (46 M€) kohdentamisperiaatteesta ei ole vielä yksityiskohtaista linjausta. Talousarvioesityksessä todettu kohdentaminen tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden sekä merkittävien rakenteiden ja toimintatapojen uudistamisen perusteella.

Korkeakoulujen ohjaukseen sopimuskaudella 2017-2020...

Erityisavustuksia vuonna 2018 mm.	
• Korkeakoulutuksen kehittämiseen kärkihankerahoitus	enintään 40 M€ (haku päättynyt)
• Erityisavustus positiivisen rakennemuutoksen osaajatarpeisiin	13,3 M€ (haku 7.12.2017 saakka)
• Ammattikorkeakoulujen tki-toiminnan kehittäminen	5 M€ (haku 02/2018)
• LUMA-aineiden opetuksen laadun nostaminen	5 M€
• Varhaiskasvatuksen laajentaminen	5 M€ (laajennuksesta sovittu)
• Hakijasuman purku 15 milj. euroa	15 M€ (aiempien päätösten perusteella)
Muu lisäpanostus 2018	
• Datalähtöisen tutkimuksen kehittämisohjelma	12 M€

Valmisteluaikatauluja 2018

*Suomi
Finland*

JTS 2019-2022 ja LTAE 2018	
• Julkisen talouden suunnitelman 2019-2022 julkistaminen	13.4.2018
• Lisätalousarvion 2018 julkistaminen	31.5.2018
Tiedelaitokset	
• Viraston talousarvioehdotus, TP –asiakirjat, raportit, tarkistettu esitys sopimukseksi	28.2.2018
• Johdon katsaus, ehdotukset neuvottelujen keskusteluaiheista taustamuistioineen	15.3.2018
• Kommentit ministeriön lähettämään vuoden 2019 tulossopimusluonnokseen	16.4.2018
• Kansallisarkiston ja kotimaisten kielten keskuksen tulosneuvottelut	23.4.2018
• Suomen Akatemian ja Varastokirjaston tulosneuvottelut	24.4.2018
• OKM:n tilinpäätöskannanotto Kansallisarkistolle ja Suomen Akatemialle	15.6.2018
• Viraston toiminnan ja talouden suunnitelma vv. 2020–2023	1.10.2018

Valmisteluaikatauluja 2018...

OKM:n ohje korkeakouluille sopimuskauden välitarkastelusta ja raportoinnista vuonna 2018	12/2017-1/2018
<ul style="list-style-type: none">• Yliopistojen toiminnan raportointi OKM:lle	15.3.2018
<ul style="list-style-type: none">• Sopimuskauden välitarkastelu: OKM:n ja kunkin yliopiston välinen neuvottelu	05-06/2018
<ul style="list-style-type: none">• Ammattikorkeakoulujen toiminnan raportointi OKM:lle	20.6.2018
<ul style="list-style-type: none">• Sopimuskauden välitarkastelu: OKM:n ja kunkin ammattikorkeakoulun välinen neuvottelu	09-11/2018
Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaarit	
<ul style="list-style-type: none">• Johdon kevätseminaari Helsingissä, DIAK	20.4.2018
<ul style="list-style-type: none">• Johdon syksyseminaari Lappeenrannassa, LTY	27.-28.11.2018
Lisäksi muita tapaamisia, mm.	
<ul style="list-style-type: none">• Korkeakoulujen tutkimusjohdon tapaaminen: tutkimusvararehtorit ja tki -johtajat	30.1.2018
<ul style="list-style-type: none">• Tiedefoorumi 2018, tieteen välittyminen tiedekasvatukseen ja tiedeoppimisen käyttöön	loppukevät 2018

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja korkeakoulujen välisen ohjauksen kehittäminen

- Osana vision jatkotyötä jatketaan avointa vuoropuhelua korkeakoulujen ohjauksen ja rahoitusmallien kehittämistarpeista korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa.
- Ohjaukäytänteitä ja rahoitusmalleja uudistetaan visiotyön jatkotoimenpiteenä sopimuskaudelle 2021-2024.
- Suomen Akatemian rahoitusinstrumenttien tarkastelu osana rahoituksen kokonaisuutta.
- Visiosta johdettuna tavoitteena rahoitukseen liittyvän päätöksenteon hallinnollisen työn keventäminen.

Mahdollistava ohjaus ja korkeakoulujen autonomia

Alueelliset – kansalliset – kansainväliset verkostot

Akateeminen/
professionaalinen
ohjaus

avoin
vuorovaikutus

€

Markkina-
ohjaus

Taloudellinen autonomia

Omat varat ja taloudellinen itsenäisyys

Oikeus sitoutua taloudellisesti

Itsenäinen taloudellinen vastuu

tulo- ja kustannusrakenne /
kannusteet

Hallinnollinen autonomia

Itsenäisen oikeushenkilön asema

Omat riippumattomat toimielimet ja organisaatiovalta

Riippumaton päätöksenteko

Itsenäinen henkilöstöhallinto

koko, profiili, vahvuudet / sisäinen hallinto ja johtaminen / perustehtävien organisointi, digitalisaation hyödyntäminen / avoin toimintatapa

Akateeminen/ opetuksen ja tutkimuksen vapaus

Tutkimuksen ja tutkimusmenetelmien, taiteen, opetuksen sisällön, opetusmenetelmien kuin myös opetuksen järjestämisen vapaus

§

€

Valtiollinen
ohjaus
(pääasiallinen rahoittaja)

avoin
vuorovaikutus